

ÖĞRETMEN ADAYLARININ FACEBOOK KULLANIMININ MODELLENMESİ

Taner ARABACIOĞLU

Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, BÖTE, tarabacioglu@adu.edu.tr

Özlem ÇAKIR

Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, BÖTE, ocakir@ankara.edu.tr

Makale Geliş Tarihi: 13.02.2017 Makale Kabul Tarihi: 19.08.2017

Özet

Araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının Facebook kullanımına ilişkin geliştirilen teorik modelin test edilmesi ile örtük değişkenler arasındaki doğrudan ve dolaylı ilişkilerin belirlenmesidir. Çalışma 2013-2014 öğretim yılı bahar döneminde Adnan Menderes, Ankara ve Kocaeli Üniversitelerinin Eğitim Fakültelerinde 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören 458 kadın, 199 erkek olmak üzere toplam 657 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen 5'li likert tipinde 21 maddelik anket formu kullanılmıştır. Anketin yapı geçerliği ve güvenilirlik analizleri sonucunda günlük etkinlik, paylaşım, merak, oyun, grup ve sosyal boyutlarına ulaşılmıştır. Yapı geçerliliğinin ardından örtük değişkenlerle yol analizi yapılmış ve Facebook'ta yapılan günlük etkinliklerin merak, grup ve sosyal boyutlarını, bu üç boyutun da Paylaşım boyutunu ne düzeyde yordadığı incelenmiştir. Günlük etkinliklerin sosyal boyutu %20, grup boyutunu %36 ve merak boyutunu %44 oranında yordadığı görülmüştür. Merak, grup ve sosyal boyutlarının üçü birlikte, öğretmen adaylarının Facebook paylaşımlarını %60 oranında açıkladığı sonucuna ulaşılmıştır. Günlük etkinlikler ile paylaşım değişkeni arasındaki aracılık rolü incelendiğinde ise sadece merak değişkeninin günlük etkinlikler ile paylaşım değişkeni arasında tam aracılık etkisine sahip olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Öğretmen adayı, facebook kullanım modeli, yol analizi, aracılık etkisi

MODELLING THE FACEBOOK USAGE OF PROSPECTIVE TEACHERS'

Abstract

The purpose of the research is to determine the direct and indirect relationships between the latent variables and the test of the theoretical model developed for the use of Facebook by prospective teachers. The study was carried out with a total of 657 teacher candidates, 458 female and 199 male students attending 3rd and 4th grades in Faculty of Education of Adnan Menderes, Ankara and Kocaeli Universities in the spring semester of 2013-2014 academic year. A 21-item questionnaire of the 5 likert type developed by the researchers was used to collect the data. As a result of the construct validity and reliability analysis of the questionnaire, daily activity, sharing, curiosity, game, group and social dimensions were reached. After construct validity, path analysis was conducted with latent variables and it was investigated how much daily activities conducted on Facebook predict curiosity, group and social dimensions and how much these dimensions predict sharing. Daily activities predicted social dimension by 20%, group dimension by 36% and curiosity by 44%. Curiosity, Group and Social dimensions together reached 60% prediction of prospective teachers Facebook sharing. When the mediating role between daily activities and sharing variable is examined, it is determined that only the curiosity has the mediation effect.

Key words: Prospective teacher, facebook usage model, path analysis, mediation

Giriş

Sosyal ağ sitelerinin geçmişine bakıldığında, Boyd ve Ellison'a (2008) göre sosyal ağ siteleri ya da alanyazında kullanılan bir diğer adı ile sosyal ağ yazılımları, kişisel profil oluşturulabilen ve arkadaşların listelendiği sixdegrees.com web sitesi ile başlamaktadır. Facebook ise 2004 yılında sadece Harvard Üniversitesi öğrencilerinin, okul e-posta adreslerini kullanarak girebildikleri bir site olarak kurulmuş, sonrasında diğer tüm üniversitelere ve 2005 yılında da tüm kullanıcılara açılmıştır.

Sosyal ağ siteleri, kullanıcıların birbirleriyle bağlantı ve iletişim kurmalarına imkan veren, kişisel içeriğin paylaşılması kadar kişisel bir ağ kurmalarını sağlayan online topluluklardır. Web'de insanların bir araya toplanmasını sağlayan sosyal ağ siteleri, geleneksel ortamda insanlar arasında gerçekleşen yüz-yüze iletişimin yarattığı etkinin benzerini sanal ortamda meydana getirmektedir (Akar, 2010). Ayrıca, bu siteler, kültürel etkinlikler, resim, grup adresleri, kitap, müzik, sinema, video, arkadaşlık, politik düşünceler gibi daha birçok bilginin ve etkinliğin paylaşıldığı online araçlar olarak kullanılmaktadır (Lewis, Kaufman, Gonzales, Wimmer ve Christakis, 2008). Ayrıca aynı ilgi alanına sahip insanların oluşturdukları Facebook grupları, bilginin paylaşımında oldukça etkin ve etkili bir araç olarak görülmektedir. Bunun yanında Facebook sayfaları ticari ya da kâr amacı gütmeyen kuruluşların, sanatçılar, topluluklar, oyunun internetteki yüzüdür. Sayfalardaki beğenme sayıları ise farklı açılardan önemli olarak görülmektedir. Oyunlar ise Facebook'un bu denli sevilmesindeki etkenlerden birisi olarak söylenebilir. Sonuç olarak Facebook, kullanıcıların günlük yaşamları ile bütünleşmiştir. Hatta Facebook eğitim amaçlı olarak da kullanılabilir (Kayri ve Çakır, 2010). Bu durumu Debatin, Lovejoy, Horn ve Hughes (2009) Facebooksuz bir öğrenci yaşamı neredeyse düşünülemezceği şeklinde betimlemiştir.

Alanyazında Facebook kullanımının nedenlerini ortaya koyma amaçlı birçok çalışmaya rastlanmaktadır. Sheldon (2008) Facebook kullanımında bireylerarası iletişimin ilk sırada yer aldığını belirtmektedir. Yine aynı çalışmada, kadınların ilişkilerini sürdürme, zaman geçirme ve eğlence nedenleri bir adım öne çıkarken erkeklerde ise yeni ilişkiler kurma ve yeni insanlarla tanışma etkenleri öne çıkmaktadır. Sanchez, Cortijo ve Javed (2014) Facebook kullanımında sosyal etkinin önemli faktör olduğunu belirtmekte ve diğer insanlarla ilişki kurmada, aynı ilgi alanlarını paylaşmanın önemini vurgulamaktadır. Pempek, Yermolayeva ve Calvert (2009), arkadaşların neler yaptığı ile ilgili haberleri okuma, diğerlerinin profiline ya da resimlerine bakma gibi başkalarını gözlemleyen etkinliklerin, profil güncelleme ve bilgi paylaşımı gibi etkinliklerden önce geldiğini ifade etmektedir. Benzer şekilde Junco (2012), Facebook kullanımında bilgi toplama ve bilgi paylaşımının pozitif yordayıcılar olduğunu ifade etmektedir. Lin ve Lu'ya (2011) göre insanların Facebook kullanmaya devam etmelerinin en büyük nedeni olarak keyif alma, eski ve sık görüşülen arkadaşlarla iletişimi ifade eden eş/akran sayısı ve bilgi paylaşımı, diğer insanlarla bağlantı ile daha fazla sayıda insanı tanımayı barındıran fayda algısıdır. Wilson, Gosling ve Graham (2012) ise Facebook kullanımına ilişkin en çok tartışılan

Taner ARABACIOĞLU, Özlem ÇAKIR

içsel motivasyon kaynağını, arkadaşlarla temas halinde olma isteği olarak ifade etmekte, ardından toplumsal dolaşım ihtiyacı, yalnızlık ile can sıkıntısını ifade etmektedir. Tosun'a (2012) göre uzak mesafelerdeki ilişkileri sürdürme Facebook kullanımının başlıca nedenidir. Oyun oynama ya da eğlence, fotoğraf ile ilişkili aktiviteler, sosyal etkinlikler düzenleme, pasif gözlem, yeni arkadaşlıklar kurma ve romantik ilişkiler başlatma bu amacı izleyen diğer faktörlerdir. Hew (2011), gerçekleştirdiği meta analiz çalışmasına göre öğrencilerin Facebook kullanımındaki temel amacı tanıdıkları ile iletişim olarak ortaya koymaktadır. Balakrishnan ve Shamim'e (2013) göre ise Facebook kullanımını güdüleyen 5 boyut bulunmaktadır. Bunlar; Sosyalleşmeye dayalı sosyal ağ boyutu, mutlu olma, iletişim, yalnızlığın üstesinden gelme, öz saygı gibi değişkenleri barındıran psikolojik yarar boyutu, eğlence boyutu, kişinin popülerliğini arttıran öz sunum boyutu ile bilgi ve iletişimi vurgulayan beceri gelişimi boyutudur. Oeldorf-Hirsch ve Sundar (2015) ise sosyal ağ sitelerinin paylaşımında yeni yollar sunmasının bireyleri kendi ağlarında önder rolü üstlenmelerine, tartışmaları başlatma ya da güncel olaylar hakkında görüşlerini açıklamalarına olanak sağlamasını vurgulamaktadır.

Facebook'un bu denli sevilmesi ve kullanılması iletişim, eğlence ya da bilgi paylaşımı ile açıklanamayacak kadar karmaşık gözükmektedir. Bu noktada Masur, Reinecke, Ziegele ve Quiring (2014) günlük yaşamlarında düşük içsel doyum yaşayan bireylerin, bu tatmini sosyal ağlar aracılığıyla karşılama yoluna gidebileceğini ifade etmektedir. Balakrishnan ve Shamim (2013) psikolojik boyutu "Kullanımlar ve Doyumlar Kuramı", Hamburger ve Vinitzky (2010) beş büyük kişilik özelliği, Gangadharbatla (2008) aidiyet ihtiyacı ve öz saygı, Kwon ve Wen (2010) "Teknoloji Kabul Modelini" temele alarak açıklamaya çalışmışlardır.

Facebook kullanımının temel amacı olarak görülen arkadaşlarla anlık iletişim ve etkileşimin ardındaki güdüyü, Cheung, Chiu ve Lee (2011) sosyal bulunuşluk, diğer bir önemli etkiyi ise grup normları olarak ifade etmedir. Ledbetter ve diğerleri (2010) Facebook iletişimini yordayan değişkenler olarak kendini açma ve sosyal bağlantıyı ifade etmektedirler. Kendini açma davranışı ile sosyal ağ kullanımı arasındaki yakın ilişkiyi Kwak, Choi ve Lee'de (2014) vurgulamaktadır. Ljepava, Orr, Locke ve Ross (2013) Facebook kullanmayan bireylerin daha düşük kendini açma davranışının sergilediklerini belirtmektedir. Hollenbaugh ve Ferris (2014) kendini açma davranışını yordayan değişkenleri beş büyük kişilik özelliği ile özsaygı ve sosyal dayanışma olarak dile getirmektedir. Ryan ve Xenos (2011) Facebook kullanıcılarının kullanmayanlara göre daha dışa dönük ve narsist, fakat daha az dürüst ve sosyal olarak yalnız olduklarını belirtmektedir. Nadkarni ve Hofmann (2012) ise facebook kullanımını belirleyen iki temel sosyal ihtiyacın, öz-sunum ve aidiyet ihtiyacı olduğunu belirtmektedir.

Sosyal ağ kullanımında dikkati çeken diğer bir husus ise kullanıcılar tarafından yüksek oranda kabul gören sosyal medya oyunlarıdır (Chang, 2013; Okur & Özkul, 2015). Söz konusu cazibeyi Chen, Shen ve Ma (2012) "kolay ve kullanışlı", "kullanıcı dostu tasarım" ve "kullanıcılar arası sosyal etkileşim" öğeleri ile açıklamaktadır.

Öğretmen Adaylarının Facebook Kullanımının Modellenmesi

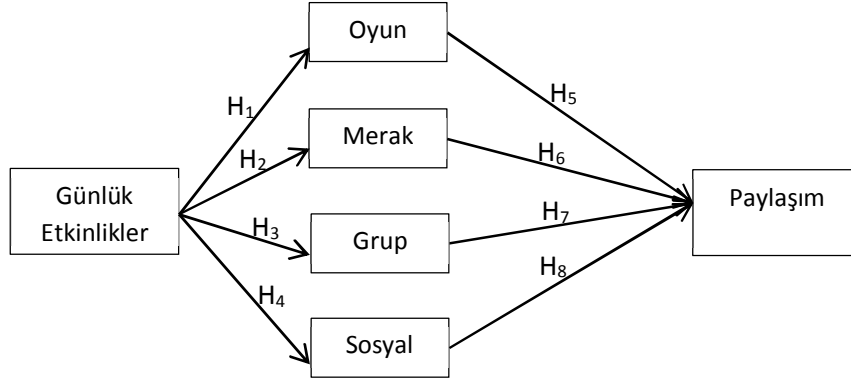
Genelde bireysel oynanan oyunların sosyal yönü Paavilainen, Hamari, Stenros ve Kinnunen (2013) tarafından vurgulanmaktadır. Lee ve Wohn (2012) kültürün oyun alışkanlıkları üzerinde etkili olmadığını belirttiği çalışmada, diğer insanlarla etkileşim (sosyal), tanınırlık, eğlence ve zaman geçirme beklentilerinin, sosyal medya oyunlarının oynanmasında aracılık etkisine sahip olduğunu belirtmektedir.

Yukarıda verilen araştırma sonuçlarından hareketle, Facebook'ta sık yapılan etkinliklerin öğretmen adaylarının paylaşımları üzerinde etkili olabileceği ve bu etkide oyun, merak, grup ve sosyal boyutların aracılık rolü üstleneceği düşünülmektedir. Bu noktada farklı motivasyon kaynaklarına sahip sosyal ağ kullanımının, öğretmen adayları tarafından nasıl algılandığının belirlenmesi alana katkı sağlayacaktır.

Amaç

Araştırmada öğretmen adaylarının Facebook'ta sık olarak yaptıkları davranışlardan oyun, merak, grup ve sosyal boyutların sosyal medya paylaşımlarına olan etkisi araştırılmıştır. Bu amaç doğrultusunda nedensel ilişkileri bir model yardımıyla ortaya koyan yapısal eşitlik modeli kullanılmıştır. Araştırma kapsamında kullanılan model, Şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1: Facebook ilişkilerini açıklayan yapısal eşitlik modeli

Şekil 1'de verilen teorik modelin doğrulanması amacıyla ortaya konan yapısal model doğrultusunda aşağıda verilen sekiz adet hipoteze cevap aranmaya çalışılmıştır.

H₁: Günlük olarak sık yapılan etkinlikler ile oyun boyutu arasında pozitif bir ilişki vardır.

Facebook kullanıcılarının sık olarak yaptıkları beğenme, fotoğraf yükleme, bağlantı paylaşma, anlık mesajlaşma ve yorum yazma eylemlerinin oyun oynama, oyun sırasında yardım isteme ya da başkasından gelen oyun isteklerini cevaplandırma arasında pozitif bir ilişki olduğu varsayılmaktadır.

Taner ARABACIOĞLU, Özlem ÇAKIR

H₂: Günlük olarak sık yapılan etkinlikler ile başkalarının yaptıklarını merak boyutu arasında pozitif bir ilişki vardır.

Facebook kullanıcılarının sık olarak yaptıkları beğen, fotoğraf yükleme, bağlantı paylaşma, anlık mesajlaşma ve yorum yazma eylemlerinin başkalarının profilini ya da duvarındaki mesajları okuma ve başkalarının fotoğraflarına bakma arasında pozitif bir ilişki olduğu varsayılmaktadır.

H₃: Günlük olarak sık yapılan etkinlikler ile Facebook grupları arasında pozitif bir ilişki vardır.

Facebook kullanıcılarının sık olarak yaptıkları beğen, fotoğraf yükleme, bağlantı paylaşma, anlık mesajlaşma ve yorum yazma eylemlerinin mevcut facebook gruplarını inceleme, ilgi alanına giren gruplara üye olma ya da sayfaları takip etme arasında pozitif bir ilişki olduğu varsayılmaktadır.

H₄: Günlük olarak sık yapılan etkinlikler ile Facebook'un sosyal boyutu arasında pozitif bir ilişki vardır.

Facebook kullanıcılarının sık olarak yaptıkları beğen, fotoğraf yükleme, bağlantı paylaşma, anlık mesajlaşma ve yorum yazma eylemleri ile sayfa oluşturma, etkinlik/davetleri cevaplandırma ya da oluşturma arasında pozitif bir ilişki olduğu varsayılmaktadır.

H₅: Oyun boyutunun yapılan paylaşımlar üzerinde aracılık etkisi vardır.

Oyun boyutunun kötü ya da mutlu haberleri, sorunlara çözüm arama çabalarını ve çeşitli konularda görüşleri ifade etmeyi içeren paylaşım boyutu üzerinde aracılık etkisi olduğu varsayılmaktadır.

H₆: Merak boyutunun yapılan paylaşımlar üzerinde aracılık etkisi vardır.

Merak boyutunun kötü ya da mutlu haberleri, sorunlara çözüm arama çabalarını ve çeşitli konularda görüşleri ifade etmeyi içeren paylaşım boyutu üzerinde aracılık etkisi olduğu varsayılmaktadır.

H₇: Grup boyutunun yapılan paylaşımlar üzerinde aracılık etkisi vardır.

Grup boyutunun kötü ya da mutlu haberleri, sorunlara çözüm arama çabalarını ve çeşitli konularda görüşleri ifade etmeyi içeren paylaşım boyutu üzerinde aracılık etkisi olduğu varsayılmaktadır.

H₈: Sosyal boyutun yapılan paylaşımlar üzerinde aracılık etkisi vardır.

Sosyal boyutun kötü ya da mutlu haberleri, sorunlara çözüm arama çabalarını ve çeşitli konularda görüşleri ifade etmeyi içeren paylaşım boyutu üzerinde aracılık etkisi olduğu varsayılmaktadır.

Öğretmen Adaylarının Facebook Kullanımının Modellenmesi

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma geçmişte ve hâlen var olan bir durumu betimleme amacı taşımaktadır. Ayrıca değişkenler arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Karasar (2011) bu türdeki araştırmaların ilişkisel tarama modeli kapsamında yer aldığını belirtmektedir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 öğretim yılı bahar döneminde Adnan Menderes, Ankara ve Kocaeli Üniversiteleri Eğitim Fakültelerinin 3 ve 4. Sınıflarında öğrenim gören 458 kadın, 199 erkek olmak üzere toplam 657 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Anket örnekleme ait betimsel veriler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmanın çalışma grubu üniversite, anabilim dalı çapraz tablosu

	Sınıf	Sosyal	Okul Öncesi	Fen Bilgisi	Resim	Müzik	Böte	Rpd	Zeö	Görme Engelli	İngilizce	Toplam
Adnan Menderes	160	91	54	96	28	16	0	22	0	0	0	467
Ankara	6	0	1	0	0	0	29	54	24	25	0	139
Kocaeli	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33	51
Toplam	184	91	55	96	28	16	29	76	24	25	33	657

Araştırmanın çalışma grubunu betimlemek amacıyla Facebook kullanım sıklıkları ve Facebook’ta geçirdikleri ortalama zamana ait bilgiler Tablo 2 de verilmiştir. Çalışma grubunun düzenli olarak Facebook kullandığı ve azımsanmayacak zamanlarını Facebook’ta geçirdikleri görülmektedir.

Tablo 2: Facebook kullanım sıklığı ve Facebook’ta geçirilen ortalama zaman çapraz tablosu

		Facebook’ta geçirilen ortalama zaman					Toplam
		15 dk az	15-30 dk arası	30dk-1 saat	1-2 saat	2 saatten fazla	
Facebook kullanım sıklığı	Gün içerisinde bir ya da birkaç kez	112	102	63	44	20	341
	Neredeyse her gün	40	52	38	22	20	172
	Haftada birkaç	35	38	18	6	0	97
	Ayda bir kaç	23	9	7	5	3	47
Toplam		210	201	126	77	43	657

Facebook’taki arkadaş sayısı ve Facebook dışındaki sosyal ağlara olan üyelik durumunu Tablo 3’de verilmiştir. Tablo 3 incelendiğinde, öğretmen adaylarının yaklaşık yarısının 100’ den fazla arkadaş sayısına sahip olduğu ve arkadaş sayısı arttıkça Facebook dışındaki sosyal ağ üyelik sayısının da arttığı görülmektedir.

Tablo 3: Facebook'taki arkadaş sayısı ve Sosyal Ağlara üyelik çapraz tablosu

		Diğer Sosyal Ağlara olan üyelik		Toplam
		Yok	Var	
Facebook'taki arkadaş sayısı	50'den az	14	10	24
	50-100	35	22	57
	101-150	53	35	88
	151-200	57	39	96
	201'den fazla	162	230	392
Toplam		321	336	657

Veri Toplama Aracı

Tablo 1'de betimlenen çalışma grubuna uygulanan anket, 12 adet sorudan oluşan kişisel bilgi formu ve gerçekleştirilen literatür taraması sonucunda oluşturulan (Tosun, 2012; Hampton, Goulet, Marlow ve Rainie, 2012; Junco, 2012, Nadkarni ve Hofmann, 2012; McAndrew ve Jeong, 2012; Hew, 2011; Pempek, Yermolayeva ve Calvert, 2009) “Hiçbir zaman”, “Nadiren”, “Bazen”, “Sık sık” ve “Çok sık” kullanım sıklığı içeren 35 adet Facebook etkinliklerine ilişkin maddeden oluşmaktadır.

Açımlayıcı Faktör Analizi

Anketin yapı geçerliği yönünden incelenmesi öncesinde verilere ait normal dağılım istatistikleri irdelenmiş ve yüksek düzeyde pozitif çarpıklık gösteren 20, 22, 25 ve 34. maddelere logaritmik dönüşüm uygulanmıştır (Tabashnick & Fidel, 2012). Dönüşümün ardından açımlayıcı faktör analizi, toplam 657 olan örneklemin her bir üniversiteden toplanan verilerin eşit olarak ikiye bölünmesiyle oluşan, 225 kız ve 103 erkek öğrenci olmak üzere 328 katılımcının olduğu grup ile gerçekleştirilmiştir. İlk olarak verilerin faktör analizine uygunluğu KMO değerinden ve Bartlett testi ile kontrol edilmiştir. KMO değeri 0,83 ve Bartlett testinden elde edilen χ^2 istatistiği $\alpha = 0,001$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 2513,59$, $p = .000$). Bu durum faktör analizi için örneklemin uygun olduğuna işaret etmektedir. Açımlayıcı faktör analizi varimax dik döndürme tekniği kullanarak yapılmış, aynı anda birden fazla faktöre yük veren ve aralarında .10'dan daha az fark olan binişik maddelerin atılması sonunda 21 madde, özdeğeri 1'den büyük 6 faktör altında toplanmış ve %64.13 varyans açıklama oranına ulaşılmıştır. Anketin yer alan 21 maddenin faktörlerdeki yük değerleri .89 ile .46 arasında değişmekte ve anketin tümüne ait .86 Cronbach alpha içtutarlık katsayısı elde edilmiştir. Maddelerin yük değerleri ile faktörlerin varyans açıklama oranları, güvenilirlik katsayıları ve faktörlerin adlandırılması Tablo 4'de verilmiştir.

Öğretmen Adaylarının Facebook Kullanımının Modellenmesi

Tablo 4: Maddelerin yük değerleri ve faktörlerin varyans açıklama oranları

	F1 Günlük Etkinlikler	F2 Paylaşım	F3 Oyun	F4 Merak	F5 Grup	F6 Sosyal
M15	.72					
M21	.65					
M16	.65					
M8	.57					
M18	.46					
M28		.76				
M29		.75				
M36		.57				
M34		.57				
M31			.89			
M30			.83			
M1			.82			
M32				.84		
M33				.79		
M13				.63		
M4					.82	
M5					.74	
M11					.68	
M25						.80
M20						.74
M24						.48
% varyans	12.66	11.55	10.78	10.16	9.86	9.13
Cronbach α	.74	.76	.77	.77	.77	.66

Tablo 4 incelendiğinde, günlük etkinlikler boyutunun beş maddeden oluştuğu, faktör yüklerinin .72 ile .46 arasında değiştiği ve açıkladığı varyans oranının %12.66 olduğu; paylaşım boyutu faktör yüklerinin .76 ile .57 arasında değişen dört maddeden oluştuğu ve %11.55 oranında varyansı açıkladığı; oyun boyutunun üç maddeden oluştuğu, faktör yüklerinin .89 ile .82 arasında değiştiği ve açıkladığı varyans oranının %10.78 olduğu; merak boyutu faktör yüklerinin .84 ile .63 arasında değişen üç maddeden oluştuğu ve %11.55 oranında varyansı açıkladığı; grup boyutunun üç maddeden oluştuğu, faktör yüklerinin .82 ile .68 arasında değiştiği ve açıkladığı varyans oranının %9.86 olduğu; sosyal boyutun faktör yüklerinin .80 ile .48 arasında değişen üç maddeden oluştuğu ve %9.13 oranında varyansı açıkladığı görülmektedir.

Doğrulayıcı Faktör Analizi

Doğrulayıcı faktör analizi ile açımlayıcı faktör analizi sonucu elde edilen yapının, doğrulanıp doğrulanmadığı, toplam 657 olan örneklemin ikinci yarısını oluşturan, 233 kız ve 96 erkek öğrenci olmak üzere 329 katılımcının olduğu grup ile gerçekleştirilmiştir. Birinci düzey doğrulayıcı faktör analizinde en çok olabilirlik tahmin yöntemi kullanılarak test edilmiştir. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen "Oyun" boyutunun, doğrulayıcı faktör analizinde manidar *t* değerleri üretmemesi sebebiyle analizden çıkartılmıştır. Günlük etkinlikler, paylaşım, merak, grup ve sosyal boyutlarının analizi sonucunda elde edilen uyum indeksleri ve Şimşek (2007) tarafından ortaya konan uyum ölçütleri Tablo 5'de sunulmuştur.

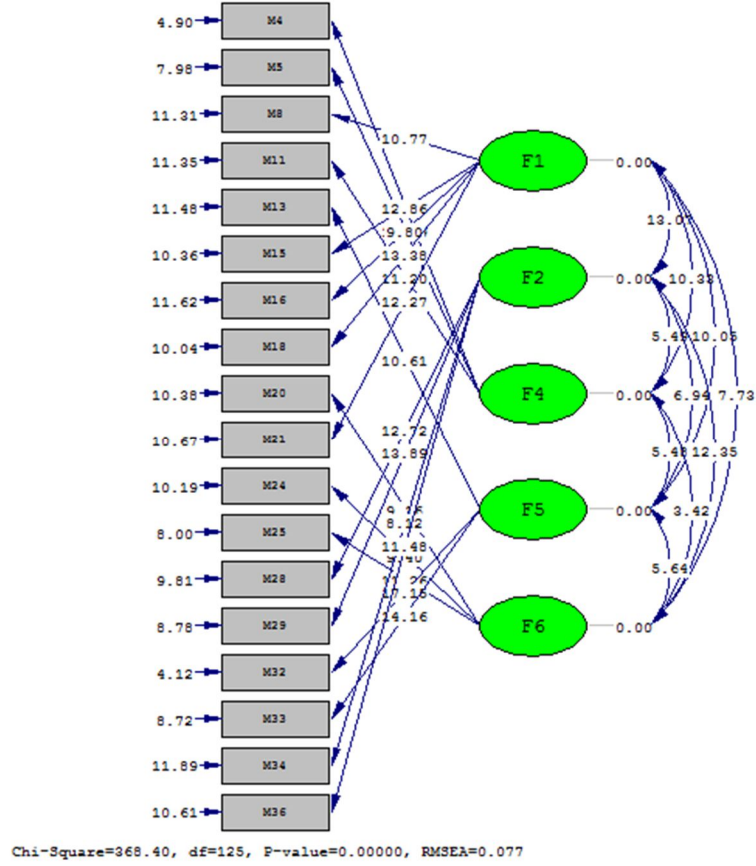
Tablo 5: Modelin DFA Uyum Ölçütleri

Uyum Ölçüleri	İyi Uyum	Kabul Edilebilir Uyum	Model puanı
χ^2 /df	≤ 3	≤ 5	368.40/125=2.95
RMSEA	RMSEA < .05	.05 < RMSEA \leq .08	0.077
RMR	RMR < .05	RMR < .08	0.059
SRMR	SRMR \leq .05	SRMR \leq .80	0.073
NFI	.95 \leq NFI \leq 1	.90 \leq NFI < .95	0.91
IFI	.95 \leq IFI \leq 1	.90 \leq IFI < .95	0.94
RFI	.95 \leq RFI \leq 1	.90 \leq RFI < .95	0.94
CFI	.95 \leq CFI \leq 1	.90 \leq CFI < .95	0.94
GFI	.95 \leq GFI \leq 1	.90 \leq GFI < .95	0.89
AGFI	.95 \leq AGFI \leq 1	.90 \leq AGFI < .95	0.85

Uyum indeksleri incelendiğinde genel olarak ölçme modelinin kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğu görülmektedir. Bu bulgulara dayanarak ölçeğin yapı geçerliğinin sağlandığı söylenebilir. Söz konusu indeksler yanında AFA ile ortaya konan yapının DFA ile doğrulandığının belirlenmesinde, *t* değerlerinin de manidarlık düzeyleri incelenmelidir. Uyum indeksleri ve *t* değerlerinden elde edilen veriler doğrultusunda Açımlayıcı Faktör Analizi sonucunda ortaya konan yapının, Doğrulayıcı Faktör Analizi sonucunda da doğrulandığı görülmüştür ($t > 2.576$, $p < .01$). Söz konusu değerlere ilişkin veriler Şekil 2'de sunulmuştur.

Öğretmen Adaylarının Facebook Kullanımının Modellenmesi

Şekil 2: Doğrulayıcı Faktör Analizi t değerleri

Bulgular

Örtük Değişkenlerle Yol Analizi

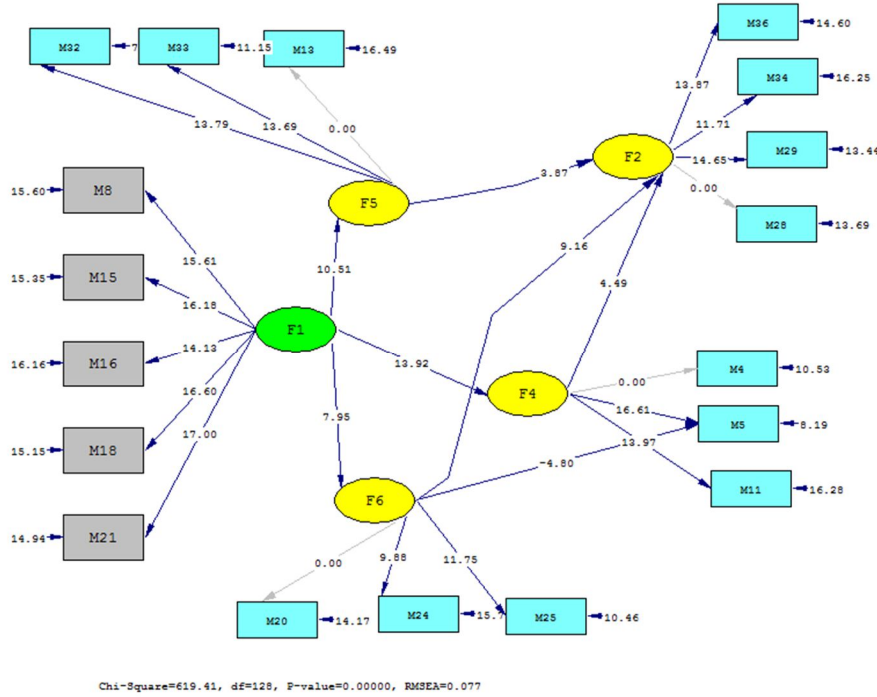
Yapı geçerliliğinin ardından örtük değişkenlerle yol analizi yapılmış ve Facebook'ta yapılan günlük etkinliklerin merak, grup ve sosyal boyutlarını, bu üç boyutun da Paylaşım boyutunu ne düzeyde yordadığı incelenmiştir. 28 ve 29. maddelerde düzeltmenin uygulandığı analiz sonucunda elde edilen uyum indeksleri Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Yol Analizi Uyum Ölçütleri

Uyum Ölçüleri	İyi Uyum	Kabul Edilebilir Uyum	Model puanı
χ^2 / df	≤ 3	≤ 5	619.41/128=4.84
RMSEA	RMSEA < .05	.05 < RMSEA \leq .08	0.077
RMR	RMR < .05	RMR < .08	0.062
SRMR	SRMR \leq .05	SRMR \leq .80	0.073
NFI	.95 \leq NFI \leq 1	.90 \leq NFI < .95	0.93
IFI	.95 \leq IFI \leq 1	.90 \leq IFI < .95	0.94
RFI	.95 \leq RFI \leq 1	.90 \leq RFI < .95	0.94
CFI	.95 \leq CFI \leq 1	.90 \leq CFI < .95	0.94
GFI	.95 \leq GFI \leq 1	.90 \leq GFI < .95	0.91
AGFI	.95 \leq AGFI \leq 1	.90 \leq AGFI < .95	0.87

Uyum indeksleri incelendiğinde ortaya konan modelin kabul edilebilir uyum gösterdiği söylenebilir. Bunun yanında *t* değerlerinin sunulduğu Şekil 3 incelendiğinde elde edilen verilerin ($t > 2.576$, $p < .01$) anlamlı olduğu görülmektedir.

Şekil 3: Yapısal modele ilişkin *t* değerleri

Öğretmen Adaylarının Facebook Kullanımının Modellenmesi

Ortaya konan modeldeki yapısal modele ilişkin t değerleri incelendiğinde araştırma hipotezlerine ilişkin aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

H₁: Günlük olarak sık yapılan etkinlikler (F1) ile oyun boyutu (F3) arasında pozitif bir ilişki olduğu hipotezi söz konusu boyutun doğrulayıcı faktör analizinde manidar değerler üretmemesi nedeniyle reddedilmiştir.

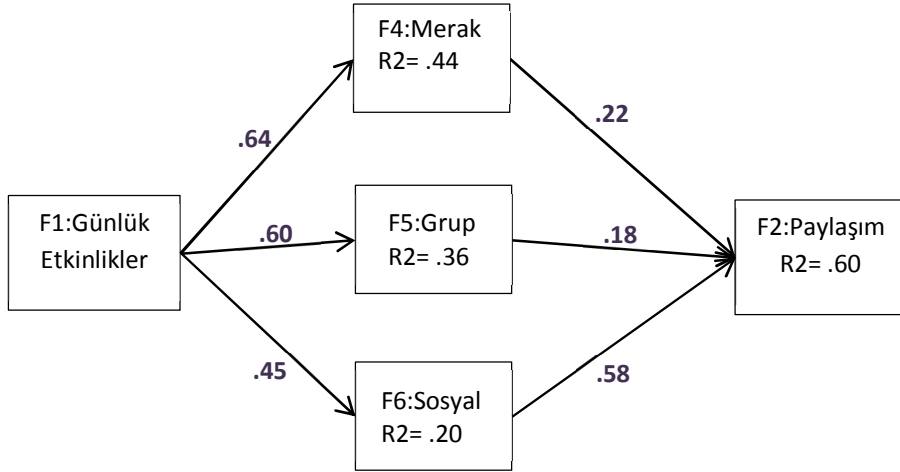
H₂: Günlük olarak sık yapılan etkinlikler (F1) ile başkalarının yaptıklarını merak boyutu (F4) arasındaki pozitif ilişki olduğuna ilişkin hipotez kabul edilmiştir.

H₃: Günlük olarak sık yapılan etkinlikler (F1) ile Facebook Grupları (F5) arasındaki pozitif ilişki olduğuna ilişkin hipotez kabul edilmiştir.

H₄: Günlük olarak sık yapılan etkinlikler (F1) ile Facebook'un Sosyal boyutu (F6) arasındaki pozitif ilişki olduğuna ilişkin hipotez kabul edilmiştir.

Söz konusu hipotezlere ilişkin yordama oranları ile standardize edilmiş çözüm değerleri Şekil 4'de verilmiştir.

Şekil 4: Yapısal model standardize edilmiş çözüm değerleri ve yapısal denklemlere ilişkin veriler

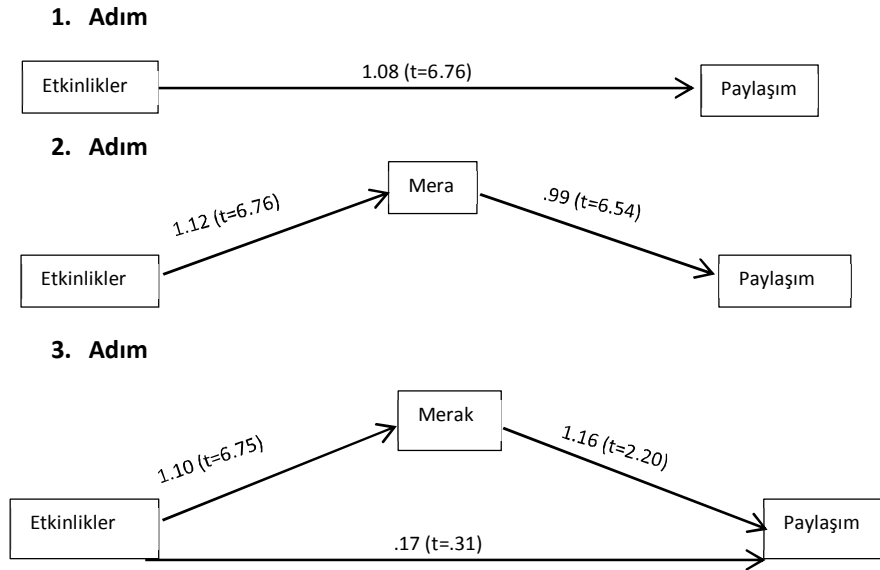

Standardize edilmiş çözüm değerleri diğer bir deyişle gün içerisinde sık olarak Facebook'ta günlük olarak sık yapılan eylemlerin varyans miktarı incelendiğinde Merak ($R^2=.44$) ve Grup ($R^2=.36$) boyutlarına olan etkisinin daha büyük olduğu görülmektedir. Ancak öğretmen adaylarının paylaşımlarına olan etki bağlamında sosyal boyut grup ve merak boyutlarına göre neredeyse tek yordayıcı olduğu söylenebilir.

Yapısal Modelde Aracı Değişkenlerin Test Edilmesi

Günlük etkinlikler ile paylaşım arasındaki merak, grup ve sosyal boyutlarının, aracılık etkisini test etmek üzere, Baron ve Kenny (1986) tarafından önerilen üç aşamalı regresyon analizi yapılmıştır. Bu yöntem gereğince, bir aracılık etkisinden söz edilebilmesi için üç durumun varlığı gerekmektedir: (1) Yordayıcı değişkenin (günlük etkinlikler) yordanan değişken (paylaşım) üzerinde bir etkisi olmalıdır; (2) Yordayıcı değişkenin (günlük etkinlikler), aracı değişken (merak, grup, sosyal) üzerinde ve aracı değişkenin (merak, grup, sosyal) yordanan değişken (paylaşım) üzerinde etkisi olmalıdır (3) Aracı değişkenin (merak, grup, sosyal) etkisi kontrol edildiğinde yordayan ve yordanan değişkenler arasındaki ilişkinin miktarında anlamlı bir düşüş (kısmen aracılık) ya da ilişkinin istatistiki olarak anlamını yitirmesi (tam aracılık) gereklidir. Yapılan analizler sonucunda grup ve sosyal değişkenlerinin herhangi bir aracılık etkisine sahip olmadığı, merak değişkeninin ise günlük etkinlikler ile paylaşım değişkeni arasında tam aracılık etkisine sahip olduğu görülmektedir. Söz konusu etki Şekil 5'te verilmiştir.

Şekil 5: Günlük etkinlikler ile Paylaşım Değişkeni Arasındaki Yapıda Merak Değişkenin Aracılık Rolü

Şekil 5'te verilen adımlar incelendiğinde, ilk olarak günlük yapılan etkinlikler boyutunun paylaşım boyutu üzerinde anlamlı etkisinin olduğu görülmektedir. 2. adımda ise söz konusu etkiye aracılık ettiği öne sürülen merak boyutu analize dahil edildiğinde, bunun da anlamlı bir etkiye sahip olduğu söylenebilir. Her iki ön koşulun sağlanması sonucunda her iki etkinin bir arada olduğu 3. adım incelendiğinde, etkinlik boyutunun paylaşım boyutu üzerindeki etkisinin anlamını yitirmesi merak

Öğretmen Adaylarının Facebook Kullanımının Modellenmesi boyutunun tam aracılık etkisine sahip olması sonucunu ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar doğrultusunda;

H₅: Oyun boyutunun yapılan paylaşımlar üzerinde aracılık etkisinin olduğu hipotezi reddedilmiştir.

H₆: Merak boyutunun yapılan paylaşımlar üzerinde aracılık etkisinin olduğu hipotezi kabul edilmiştir.

H₇: Grup boyutunun yapılan paylaşımlar üzerinde aracılık etkisinin olduğu hipotezi reddedilmiştir.

H₈: Sosyal boyutun yapılan paylaşımlar üzerinde aracılık etkisinin olduğu hipotezi reddedilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Bazarova ve Choi (2014) teknolojinin gelişimi sonucu kişisel yayın ve iletişim olanakları arttıkça, insanların ihtiyaç ve iletişim davranışlarını buna göre uyarladığını belirterek mevcut durumun teknolojik gelişmelerin kaçınılmaz bir sonucu olarak görmektedirler. Bu noktadan hareketle çalışmada öğretmen adaylarının Facebook paylaşımlarını açıklamak üzere günlük etkinlikler, oyun, merak, grup, sosyal ve paylaşım oluşan bir yapısal eşitlik modeli sınanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre günlük olarak sık yapılan Facebook davranışları grup ve merak boyutlarını anlamlı bir şekilde yordamaktadır. Diğer bir deyişle Facebook grupları ve bu gruplardaki paylaşımlar ile diğer insanların ne yaptıklarına ilişkin bilgi edinme çabasının, sık yapılan Facebook eylemleri üzerinde anlamlı bir etkisi bulunmaktadır. Bu noktada Kwon, D'Angelo ve McLeod (2013) Facebook'un iletişim amaçlı kullanımını doğrularken, iletişim sürecinin görüşleri paylaşma, diğer insanların güncel sorunlar ile ilgili düşüncelerini öğrenme ve dünyada ne olup bittiği ile ilgili bilgi edinmeyi de içerdiğini düşünmektedir. Bunun yanında Cheung, Chiu ve Matthew'a (2011) göre diğer kullanıcıların varlığı, haber akışı fonksiyonu olarak görülebilmektedir. Benzer bir bulguyu Di Capua (2012) iletişim sürecinin alışıl gelmiş bir şekilde değil, diğer kullanıcıların profillerini gözetleme şeklinde ortaya koymuştur. Bu durum sık yapılan etkinliklerin, paylaşım boyutuna olan aracılık etkisine bakıldığında sosyal ve grup boyutlarının aracılık etkisinin olmadığı merak boyutunun ise tam aracılık etkisine sahip olması ile doğrulanmaktadır.

Merak boyutunun tam aracılık etkisine sahip olması ise farklı çalışmalar ile desteklenebilir. Tufekci (2008) insanların geçmişte ne yaptıkları ve yaşamlarında neyin değiştiğini öğrenme isteğini sosyal dolaşım olarak, Blachnio, Przepiorka, Boruch ve Balakier (2016) ise sosyal merak olarak ifade etmektedir. Farklı bir bakış açısıyla Tosun (2012) bu durumu pasif gözlem olarak belirtirken, Mantymaki ve Islam (2016) ise röntgencilik tanımı içerisinde yer vermektedir. Jung ve Sundar (2016) ise merak değişkenini altmış yaş üzeri kullanıcıların Facebook kullanımlarını açıklayan dört öğeden birisi olarak vurgulamaktadır. Dolayısıyla hemen hemen tüm yaş gruplarındaki Facebook kullanıcılarını motive eden nedenlerden birisi olarak merak duygusu söylenebilir.

Taner ARABACIOĞLU, Özlem ÇAKIR

Cheung, Chiu ve Lee (2011) sosyal ağ sitelerini bireylerin iletişim ve etkileşimi için çevrimiçi sosyal alanlar sağlayan sanal toplulukların özel bir formu olarak tanımlamışlardır. Ancak sosyal boyutun bir aracılık etkisinin olmaması, Facebook'un sayfa, etkinlik oluşturma, etkinlik davetlerini cevaplandırma gibi etkinliklerin sosyal bir davranış olarak algılanmadığını düşündürmektedir.

Öğretmen adaylarının Facebook davranışlarının incelendiği çalışma sonucunda, sosyal ağ kullanımının diğer kullanıcılardan bir farklılık göstermediği, günlük olarak Facebook'ta yaptıklarının temelinde başkalarının ne yaptığının merak edilmesi ve aidiyet duygusunun ön plana çıktığı Facebook gruplarının olduğu söylenebilir. Bunun yanında günlük yapılan Facebook etkinlikleri ile paylaşımlar arasındaki aracılık eden boyutun merak olması öğretmen adaylarının Facebook paylaşımlarının nedenlerini ortaya koymaktadır. Sosyal ağlara eklenen özellikler göz önüne alındığında sonraki çalışmalar için farklı ölçme araçları ile çalışmalar tekrarlanabilir. Ayrıca Facebook gruplarının informal öğrenme ya da mesleki paylaşımlar amacıyla kullanımı boyutu eklenerek farklı modeller ortaya konabilir.

Kaynakça

Akar, E. (2010). Sanal Toplulukların Bir Türü Olarak Sosyal Ağ Siteleri – Bir Pazarlama İletişimi Kanalı Olarak İşleyişi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 107-122.

Amichai-Hamburger, Y., & Vinitzky, G. (2010). Social network use and personality. *Computers in Human Behavior*, 26(6), 1289–1295. doi:10.1016/j.chb.2010.03.018

Arteaga Sánchez, R., Cortijo, V., & Javed, U. (2014). Students' perceptions of Facebook for academic purposes. *Computers and Education*, 70, 138–149. doi:10.1016/j.compedu.2013.08.012

Balakrishnan, V., & Shamim, A. (2013). Malaysian Facebookers: Motives and addictive behaviours unraveled. *Computers in Human Behavior*, 29(4), 1342–1349. doi:10.1016/j.chb.2013.01.010

Baron, R. M., & Kenny, D. A. (1986). The Moderator Mediator Variable Distinction In Social Psychological Research: Conceptual, Strategic, and Statistical Considerations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51, 1173-1182.

Bazarova, N. N. & Choi, Y. H. (2014). Self-Disclosure in Social Media: Extending the Functional Approach to Disclosure Motivations and Characteristics on Social Network Sites. *Journal of Communication*, 64, 635-657.

Blachnio, A., Prezepiorka, A., Boruch, W. & Balakier, E. (2016). Self-presentation styles, privacy and loneliness as predictors of Facebook use in young people. *Personality and Individual Differences*, 94, 26–31. doi:10.1016/j.paid.2015.12.051

Öğretmen Adaylarının Facebook Kullanımının Modellenmesi

Boyd, D. M., & Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13(1), 210–230. doi:10.1111/j.1083-6101.2007.00393

Bobkowski, P., & Smith, J. (2013). Social media divide: Characteristics of emerging adults who do not use social network websites. *Media, Culture & Society*, 35, 771–781. doi:10.1177/0163443713491517

Chang, C. C. (2013). Examining users' intention to continue using social network games: A flow experience perspective. *Telematics and Informatics*, 30, 311–321. doi:10.1016/j.tele.2010.07.028

Chen, K-H., Shen, K.-S., & Ma, M-Y. (2012). The functional and usable appeal of Facebook SNS games. *Internet Research*, 22(4), 467–481. doi:10.1108/10662241211250999

Cheung, C. M. K., Chiu, P.-Y., & Lee, M. K. O. (2011). Online social networks: Why do students use facebook? *Computers in Human Behavior*, 27(4), 1337–1343. doi:10.1016/j.chb.2012.10.006

Debatin, B., Lovejoy, J. P., Horn, A. K., & Hughes, B. N. (2009). Facebook and online privacy: Attitudes, behaviors, and unintended consequences. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 15, 83–108. doi:10.1111/j.1083-6101.2009.01494.x

Di Capua, I. (2012). A Literature Review of Research on Facebook Use. *The Open Communication Journal*, 6, 37-42.

Gangadharbatla, H. (2008). Facebook Me. *Journal of Interactive Advertising*, 8(2), 5–15. doi:10.1080/15252019.2008.10722138

Hampton, K. N., Goulet, L. S., Marlow, C., & Rainie, L. (2012). Why most Facebook users get more than they give: The effect of Facebook 'power users' on everybody else. <http://pewinternet.org> (Erişim Tarihi: 08.01.202017)

Hew, K. F. (2011). Students' and teachers' use of Facebook. *Computers in Human Behavior*, 27, 662–676. doi:10.1016/j.chb.2010.11.020

Hollenbaugh, E. E., & Ferris, A. L. (2014). Facebook self-disclosure: Examining the role of traits, social cohesion, and motives. *Computers in Human Behavior*, 30, 50–58. doi:10.1016/j.chb.2013.07.055

Junco, R. (2012). The relationship between frequency of Facebook use, participation in Facebook activities, and student engagement. *Computers and Education*, 58(1), 162–171. doi:10.1016/j.compedu.2011.08.004

Jung, E. H., & Sundar, S. S. (2016). Senior citizens on Facebook: How do they interact and why?. *Computers in Human Behavior*, 61, 27–35. doi:10.1016/j.chb.2016.02.080

Kayri, M. & Çakır, Ö. (2010). An Applied Study on Educational Use of Facebook as a Web 2.0 Tool: The Sample Lesson of Computer Networks and Communication. *International Journal of Computer Science & Information Technology (IJCSIT)*. 2 (4).

Taner ARABACIOĞLU, Özlem ÇAKIR

48-58. ISSN: 0975-3826 [Online]; 0975-4660 [Print]. DOI : 10.5121/ijcsit.2010.2405. Retrieved 05 April, 2014 from <http://airccse.org/journal/jcsit/0810ijcsit05.pdf>

Kwak, K. T., Choi, S. K., & Lee, B. G. (2014). SNS flow, SNS self-disclosure and post hoc interpersonal relations change: Focused on Korean Facebook user. *Computers in Human Behavior*, 31, 294–304. doi:10.1016/j.chb.2013.10.046

Kwon, O., & Wen, Y. (2010). An empirical study of the factors affecting social network service use. *Computers in Human Behavior*, 26(2), 254–263. doi:10.1016/j.chb.2009.04.011

Kwon, M-W., D'Angelo, J. & McLeod D., M. (2013). Facebook Use and Social Capital: To Bond, To Bridge, or to Escape. *Bulletin of Science, Technology & Society*, 33(1), 35-43.

Lampe, C., Wohn, D. Y., Vitak, J., Ellison, N., B. & Wash, R. (2011). Student use of Facebook for organizing collaborative classroom activities. *Computer-Supported Collaborative Learning*, 6, 329-347.

Lee, Y., & Wohn, Y. D. (2012). Are there cultural differences in how we play? Examining cultural effects on playing social network games. *Computers in Human Behavior*, 28, 1307–1314. doi:10.1016/j.chb.2012.02.014

Ledbetter, a. M., Mazer, J. P., DeGroot, J. M., Meyer, K. R., Yuping Mao, & Swafford, B. (2011). Attitudes Toward Online Social Connection and Self-Disclosure as Predictors of Facebook Communication and Relational Closeness. *Communication Research*, 38, 27–53. doi:10.1177/0093650210365537

Lewis, K., Kaufman, J., Gonzalez, M., Wimmer, A., & Christakis, N. (2008). Tastes, ties, and time: A new social network dataset using Facebook.com. *Social Networks*, 30(4), 330–342. doi:10.1016/j.socnet.2008.07.002

Ljepava, N., Orr, R. R., Locke, S., & Ross, C. (2013). Personality and social characteristics of Facebook non-users and frequent users. *Computers in Human Behavior*, 29(4), 1602–1607. doi:10.1016/j.chb.2013.01.026

Lin, K. Y., & Lu, H. P. (2011). Why people use social networking sites: An empirical study integrating network externalities and motivation theory. *Computers in Human Behavior*, 27(3), 1152–1161. doi:10.1016/j.chb.2010.12.009

Mantymaki, M., & Islam, N. (2016). The Janus face of Facebook: Positive and negative sides of social networking site use. *Computers in Human Behavior*, 61, 14–26. doi:10.1016/j.chb.2016.02.078

Masur, P. K., Reinecke, L., Ziegele, M., & Quiring, O. (2014). Computers in Human Behavior The interplay of intrinsic need satisfaction and Facebook specific motives in explaining addictive behavior on Facebook. *Computers in Human Behavior*, 39, 376–386. doi:10.1016/j.chb.2014.05.047

McAndrew, F. T., & Jeong, H. S. (2012). Who does what on Facebook? Age, sex, and relationship status as predictors of Facebook use. *Computers in Human Behavior*, 28(6), 2359–2365. doi:10.1016/j.chb.2012.07.007

Öğretmen Adaylarının Facebook Kullanımının Modellenmesi

Nadkarni, A., & Hofmann, S. G. (2012). Why do people use facebook? *Personality and Individual Differences*, 52(3), 243–249. doi:10.1016/j.paid.2011.11.007

Oeldorf-Hirsch, A. & Sundar, S. S. (2015). Posting, commenting, and tagging: Effects of sharing news stories on Facebook. *Computers in Human Behavior*, 44, 240–249. doi:10.1016/j.chb.2014.11.024

Okur, D. & Özkul, M. (2015). Modern iletişimin arayüzü: Sanal iletişim sosyal paylaşım sitelerinin toplumsal ilişki kurma biçimlerine etkisi (Facebook örneği). *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(1), 213–246.

Paavilainen, J., Hamari, J., Stenros, J., & Kinnunen, J. (2013). Social network games: Players' perspectives. *Simulation & Gaming*, 44(6), 794–820. doi:10.1177/046878113514808

Pempek, T. A., Yermolayeva, Y. A., & Calvert, S. L. (2009). College students' social networking experiences on Facebook. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 30(3), 227–238. doi:10.1016/j.appdev.2008.12.010

Prescott, J., Wilson, S. & Becket, G. (2013). Facebook use in the learning environment: do students want this?. *Learning, Media and Technology*, 38(3), 345–350.

Ryan, T., & Xenos, S. (2011). Who uses Facebook? An investigation into the relationship between the Big Five, shyness, narcissism, loneliness, and Facebook usage. *Computers in Human Behavior*, 27(5), 1658–1664. doi:10.1016/j.chb.2011.02.004

Sheldon, P. (2008). Student favorite: Facebook and motives for its uses. *Southwestern Mass Communication Journal*, 23, 39–53. doi:10.1080/03634520216511

Şimşek, Ö. F. (2007). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş temel ilkeler ve LISREL uygulamaları*. Ankara: Ekinoks Yayınları.

Tosun, L. P. (2012). Motives for Facebook use and expressing “true self” on the Internet. *Computers in Human Behavior*, 28, 1510–1517. doi:10.1016/j.chb.2012.03.018

Tufekci, Z. (2008). Grooming, gossip, Facebook and Myspace. *Information, Communication & Society*, 11(4), 544–564. doi:10.1080/13691180801999050

Wilson, R. E., Gosling, S. D., & Graham, L. T. (2012). A Review of Facebook Research in the Social Sciences. *Perspectives on Psychological Science*, 7(3), 203–220. doi:10.1177/1745691612442904

Extended Abstract

Introduction

Rapid developments in information and communication technologies make our lives easier every day. However, it brings different practices along with these improvements. Today social network websites are the first practices to remember when mentioned internet. Social networks are virtual communities where millions of users communicate, share their feelings, ideas or visuals and photographs for almost fifteen years. The reason why Facebook is so popular and widely-used seems too complicated to explain it with the opportunity to share entertainment, communication or information. At this point, Masur, Reinecke, Ziegele and Quiring (2014) state that the individuals who experience low inner satisfaction are likely to take this satisfaction through social networks. Balakrishnan and Shamim (2013) have tried to explain the psychological dimension based on "The Theory of Uses and Gratification", Hamburger and Vinitisky (2010) on "The Big Five Personality Traits", Gangadharbatla on "The Sense of Belonging and Self-esteem" and Kwon and Wen (2010) on "The Theory of Technology Acceptance Model". Based on the findings of conducted studies, frequent activities on Facebook could have an effect on prospective teachers 'sharing and it is considered that games, curiosity, groups, and social dimensions will play an intermediary role in this effect.

Method

In this study, by examining the behaviors of prospective teachers on Facebook, the effect of games, curiosity, group and social dimensions on their social media sharing is investigated. Since the study has the purpose of describing a situation that has existed for several years, it was conducted based on the relational screening model and structural equation modelling is used to describe casual relationships.

The study group consists of 657 prospective teachers who are in the third and fourth grade of Education Faculties of Adnan Menderes, Ankara and Kocaeli Universities in 2013-2014 education years. The 458 of the participants were female and only 199 of them were males.

Data collection tool is a personal information form that includes 12 questions and 35 items, which were written after a literature survey (Tosun, 2012; Hampton, Goulet, Marlow, and Rainie, 2012; Junco, 2012, Nadkarni and Hoffman, 2012; McAndrew and Jeong, 2012; Hew, 2011; Pempek, Yermolayeva and Calvert, 2009). These items, which are about Facebook activities, consist of statements like "Never", "Rarely", "Sometimes", "Usually", and "Always". Exploratory factor analysis and confirmatory factor analysis were done to develop data collection tool. Afterwards, path analysis was done by implicit variables and findings of the study were obtained by testing mediator variables.

Bazarova and Choi (2014) consider the current situation as an inevitable result of technological advancements by stating that people adapt to new situations in terms of communication and needs since the opportunity of personal sharing and communication have increased due to technological developments. From this point, structural equation modelling, which consists of daily activities, games, curiosity, groups and social sharing, was tested to explain Facebook posts of prospective teachers. Based on the study findings, frequent Facebook behaviors predict the group and curiosity dimensions significantly. In other words, Facebook groups and the posting in these groups and trying to learn what other people doing have a significant effect on frequent Facebook behaviors. At this point, Kwon, D'Angelo and McLeod (2013) verifying the use of Facebook for communication purpose considered that communication process includes sharing views, learning other people's opinions about the current issues and getting updated about the world. Besides, Cheung and Matthew (2011) think that the existence of other people could have a function as news feed. Di Capua (2012) discovered a similar finding not in an expected way but he described it as viewing other people's profiles. This situation is validated because social and group dimensions have no mediator effect, but curiosity dimension has a full mediation effect when mediator effect of frequent activities on the dimension of sharing was examined.

That curiosity dimension has a full mediation effect could be supported by different studies. Tufekçi (2008) defined the desire to know what people have done or what have changed in their lives as social cycle. However, Blachnio, Przepiorka, Boruch and Balakier (2016) defined it as social curiosity. From a different point of view, while Tosun (2012) defined the situation as passive observation, Mantymaki and Islam (2016) described the situation within the concept of voyeurism. Jung and Sundar (2016) emphasizes the curiosity dimension as one of four elements that explain Facebook usage of people over 60. Therefore, it can be said that curiosity is one of the reasons that motivates Facebook users almost in all age ranges.

Cheung, Chiu and Lee (2011) defined social networks as a special form of virtual communities that provide online social environments for individuals to communicate and interact with each other. However, since the social dimension has no mediation effect, organizing events, responding events and invitations in Facebook could not be considered as a social behavior.

As a result of the study that examines Facebook behaviors of prospective teachers, it is seen that they do not differ from other users in terms of social network usage and the reason of their daily activities on Facebook could be based on being curious about other people's lives and Facebook groups where the sense of belonging is experienced. Moreover, the fact that the mediator dimension between daily Facebook activities and posts is the curiosity reveals the reasons of Facebook usage of prospective teachers. When the properties that are added to social networks are considered, studies could be repeated using different measurement

Taner ARABACIOĞLU, Özlem ÇAKIR

tools for future studies. Besides, by adding the usage of Facebook with the purpose of informal learning and professional posts, different models could be presented.

Anket Maddeleri

8. Fotoğraf eklerim	ETKİNLİK-F1
15. Beğendiğim bağlantıyı paylaşıyorum	
16. Anlık mesajlaşma/sohbet	
18. Fotoğraf ya da videolara yorum yazarım	
21. Beğen özelliğini kullanırım	
28. Kötü bir haber aldığımda Facebook'ta paylaşıyorum.	PAYLAŞIM-F2
29. Kendimi mutlu hissettiğimde bunu Facebook'ta arkadaşlarımla paylaşıyorum.	
34. Yaşadığım bir sorunun çözümü için facebook grubuna yazarım.	
36. Facebook'ta çeşitli konular hakkında görüşlerimi yazarım.	
1. Oyun oynarım	OYUN-F3
30. Arkadaşlarımdan bana gönderdiği oyun isteklerini dikkate alırım.	
31. Oyun oynarken arkadaşlarımdan yardım isterim. (Can isteme vb)	
4. Başkalarının profilini okurum	MERAK-F4
5. Başkalarının fotoğraflarına bakarım	
11. Başkalarının duvarındaki mesajları okurum.	
13. Varolan grupları incelerim	GRUP-F5
32. İlgili alanıma giren Facebook gruplarına üye olurum.	
33. İlgili alanıma giren Facebook sayfalarını takip ederim.	
20. Sayfa oluştururum	SOSYAL-F6
24. Etkinlikleri/davetleri cevaplarım	
25. Etkinlik oluşturur ve davetler gönderirim	